

mod disse Udgifter. Men med hvilken Net lader man indenlandske Aktieselskaber og Brænderier opdræve Millioner i Toldbeskyttelse paa Forbrugernes Beføstning? Jeg indrømmer, at det ikke er hele Toldbeskyttelsen, der udnyttes; men efter de Oplysninger, jeg har modtaget, udnyttes den for Tiden med rigelig 5 Dre pr. Pot, svarende til ca. $1\frac{3}{4}$ Million Kr. aarlig. Man vil herefter kunne opdræve en Stat af ca. $1\frac{3}{4}$ Million aarlig paa indenlandsk Brændevin ud over den Stat, der nu gaar i Statskassen, uden at fordyre Brændevin for Forbrugerne. Nu lader man disse $1\frac{3}{4}$ Million gaa fra Forbrugernes i Aktionærernes Summe i Stedet for at lade dem gaa i Statskassen. Ved Hjælp af disse slet anvendte $1\frac{3}{4}$ Million Kr. vilde man kunne gennemføre mange funde og gavnlige Samsundsreformer, men vi maa uheldigvis ikke rokke ved den hellige Toldbeskyttelse, og derfor høre vi heller ikke noget om denne Omlægning af Brændevins skatten. Vi afvises tværtimod med Harmen, saa snart vi komme ind paa at omtale Brændevinsindustrien, Bomuldsfabrikationen, Gardinfabrikationen og mange andre Industrier i Forbindelse med en Nedsættelse af Toldbeskyttelsen. Og naar der her i Tinget er enkelte Herrer, maatte ikke saa saa, der erklære: vi ville ikke gaa med til en Brændevinskat, den vilde ramme Forbrugerne paa en højt uheldig Maade, vil jeg dertil sige: De ere jo faktisk Nar efter Nar gaede med til en aldeles ublu Forøgelse af Brændevinsbestatningen gennem Toldbeskyttelsen. Er der nogen Mening i at lade det store Samfund være uoplyst om dette Forhold? Er det ikke langt rigtigere at sige: Ja, vel vil jeg gaa med til en Brændevinsbestatning; men Brændevinen behøver ikke at fordyres for Forbrugerne med en eneste Dre; thi de $1\frac{3}{4}$ Million kunne overføres fra Brændevinsbrænderne til Statskassen, saa er den Reform gennemført. Vil man saa dertil svare: Saa sætte vore indenlandske Brænderier Prisen 5 Dre højere op, saa svarer jeg, at det har man et nemt Middel til at forhindre, man nedsætter simpelthen Toldbeskyttelsen, saa ere de affaarne fra det Eksperiment. Endvidere vil jeg i Forbindelse med Brændevins skatten — jeg skal straks være færdig, jeg haaber, det vil være en almindelig Sættelse, naar jeg slutter (Stemmer: Nej!) . . . Ja, jeg vil dog nu slutte og med Hensyn til Brændevins skatten bemærke, at jeg i og for sig aldrig har været en principiel Modstander af den; men jeg er en principiel Modstander af, at man gør Forsøg paa at paa lægge den fattige Mand gennem Tolden paa hans Snaps ny Byrder, som man saa be-

frier mere heldig stillede Medlemmer af Samsundet for. Det er ikke retfærdigt, det er ikke moralsk at indføre Brændevinskat paa den Maade. Derimod har jeg her sagt, og det staar jeg ved: hvis vi f. Eks. nedsætte Beskyttelsesfolden paa forskellige Industriprodukter med et Beløb af 3 Millioner, vil det svare til en Binding for Forbrugerne af mindst 10 Millioner Kr. Hvis man saa gif til at kompensere Statskassens Indtægtsnedgang af 3 Millioner med en Brændevinskat, vilde Demokratiet gøre følgende Forretning: Forbrugerne vilde vinde 10 Millioner, og der vilde saaledes blive et Plus af 10 Millioner mod et Minus af 3, altsaa en ren Binding af 7 Millioner. Jeg synes, det er ærligere, heldigere og rettere at opløse Samsundet og Almenheden om, at man ad den Vej kan fremme deres Interessjer i Stedet for ganske i Almindelighed at henholde sig til, at man aldrig vil gaa med til en Brændevinsbestatning. „Men“, vil man maaste svare, „de 7 Millioner, der indvindes, komme ikke de samme Forbrugere til gode, som betale Brændevins skatten.“ Det er en Fejltagelse. Vor indenlandske Industri har hele Vinjen over kastet sig over Fremstillingen af de simpleste og grobste Varer, som bruges i de brede Lag i Samsundet, altsaa den Binding, som vilde opnaas ved Nedsættelse af Fabrikanternes Toldbeskyttelse, vilde i første Række netop gavne dem, som eje mindst, og altsaa komme de samme Klasser til gode, som nyde det meste af Brændevinen.

Naar jeg endelig skal samle det Indtryk, jeg har af den Situation, som er skabt ved Regeringens Toldlovsforlag, vil jeg sige: Jeg er ingenlunde saa radikal, at jeg ikke kan gaa med til en aldeles loyal Forhandling om det her foreliggende. Jeg vil principielt modsætte mig adskilligt, som man her i Forslaget er gaaet med til; men paa den anden Side mener jeg, at man hellere skal nøjes med at gøre enkelte funde, forsvarelige imaa Stridt fremad end ikke at naa de store. Jeg mener, man gør bedre heri end i at blive ved det gamle; thi det fører kun til, at Regeringen vil opdræve stadig større Forbrugs skatter paa Basis af den gamle Toldlov. Lad os beholde det bestaaende, der er godt og forsvareligt, lad os søge at komme til Enighed om det, der er tvivlsomt, men lad os endelig resolut rette paa det, som bitterligt er galt, galt ifølge Rendsgeringer, galt ifølge Erfaringer, galt ifølge korrekte Tal og haandgribelige Beviser. Jeg mener, at der hos tænkelige Mennesker maa kunne opnaas Enighed om Forandringer, og jeg haaber ogsaa, at det skal lykkes at over-